

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Zemské vojenské velitelství s prohnutým průčelím projektoval architekt Bohuslav Fuchs.

FOTO: VÁCLAV TRACHTA

→ příkazání při stavbě domů – světlo, slunce a vzduch. Na Kumpoštových vilách v Rezkově ulici stojí za povšimnutí i detaily přiznávající tzv. nautickou inspiraci: trubková „parníková zábradlí“ či balkóny ala kapitánské můstky. Právě tyto hravé detaily jsou poznávacím znamením Kumpoštova rukopisu.

Další rodinný dům čp. 40 ilustruje, jak výstavba čtvrti zapadá do období, kdy společnost fascinovalo cestování. Kromě nautických motivů si architekti půjčovali i detaily třeba z železničních vagónů. Jít na opačný slepý konec Rezkovy ulice se nedoporučuje. Stavějí se tu nové rodinné domy, zjevně však inspirované zcela jiným vkusem.

Kotěřův rodinný dům

Poučnější je se vracet po Barvičově ulici zpátky k Vaňkovu náměstí, s malou odbočkou do Sedlákovy ulice, kde si architekt Jiří Kroha navrhl vlastní rodinný dům. Průčelí do ulice je skromné a jednoduché. Přestože stromy v zahradě od roku 1929 notně povyroستly, je

Rodinný dům Jaroslava Grunta na Barvičově ulici v Masarykově čtvrti

Informace

- Hlavní turistické informační centrum se v Brně nachází na Radnické ulici a je otevřené ve všední dny od 9 do 18 hodin. V sobotu poskytuje své služby do 17 hodin, v neděli zavírá již v 15 hodin. Telefon: 542 211 090, e-mail: baldelli@ticbrno.cz
- Další pobočka informačního centra funguje ve všední dny na Nádražní ulici, kdy je otevřena od 9 do 18 hodin. Telefon: 542 221 450, e-mail: pospisilova@ticbrno.cz
- Řadu užitečných informací o brněnské architektuře poskytne také Muzeum města Brna na Špilberku. Telefon: 542 123 611, e-mail: muzeum.brno@spilberk.cz

www.brno.cz www.spilberk.cz www.ticbrno.cz

skrz ně vidět zadní „soukromou“ a velmi členitou část domu. Kroha si tu připravil hned několik teras, zahradu šlo pozorovat obrovskou prosklenou stěnou obývacího pokoje.

Jak pracovat s rezným zdívkem jako s ozdobou, uvidíte na rodinných domcích od Jaroslava Grunta na spodním konci Barvičovy ulice. Neomítnuté pálené cihly tvoří odolnou fasádu u exponovaných vchodů do domů. Pocit útulnosti navozují zaoblené rohy vstupního traktu i kruhová okna v prvním patře. Jednoduchý výraz Gruntových domů polidštuje i přirozená výška plotů u předzahradek. Dřevěný plot je tak vysoký, aby chránil soukromé území, a tak nízký, aby bylo vidět květinové záhony a šlo pohovořit se sousedem.

Nevkusní sousedé

Prvorepublikový a dnešní svět se ve čtvrti utkají ještě několikrát, např. v Pavlíkové ulici. Na jejím rohu s Barvičovou si svůj dům postavil právě Kumpošt. Jeho předměstská vila je dodnes považována za doklad holandského působení na brněnskou architekturu.

Vila Tugendhat – poslední šance!

Na prohlídku nejznámější brněnské vily Tugendhat zbývají poslední týdny. V příštím roce bude architektonická památka evidovaná na seznamu světového dědictví UNESCO uzavřena a během několika let ji čeká kompletní rekonstrukce. Dům, který je uváděn ve světových učebnicích architektury, stojí nad parkem Lužánky od roku 1930. Na objednávku manželů Gretty a Fritze Tugendhatových ho vyprojektoval německý architekt Ludwig Mies van der Rohe.

Z Černopolní ulice je dům velmi nenápadný, vypadá jako přízemní jednoduchá stavba s garáží. Jedinečnost vily tak odhalíte až při její prohlídce. Ve skutečnosti je vila třípo-

dlázní a kopíruje svažité terén zahrady nad městem. Její konstrukce je již legendární: stavbu nesou železné sloupy, díky čemuž jsou všechny stěny v domě určeny pouze ke členění prostoru. Řada vnitřních stěn tak mohla být zhotovena ze skla a vzájemné propojení místností šlo průběžně měnit. Důležitým detailem je použití stejných keramických materiálů uvnitř domu i na terasách. Díky velkým oknům do zahrady, která se zasouvají do podlahy, tak ve vile Tugendhat neexistuje tradiční členění na vnitřní a venkovní prostory. Každý den mohl být život ve vile uspořádán jinak. Za elegantní architekturou a jednoduchým, na míru navrženým interi-

érem se skrývá důmyslné technické vybavení vily. Již 76 let se v domě používá ústřední topení spojené s klimatizací, u které je navíc možné regulovat vlhkost vzduchu. Na dělicí stěny v domě byl použit onyx z Maroka a makassarský eben z Asie. Knihovna je zase zhotovena ze dřeva, kterému se říká zebrano. Komfortní bydlení si však manželé Tugendhatovi příliš neužili, ve vile žili pouze osm let do roku 1938. Pak museli jako Židé opustit Československo. Do vily se po nich postupně nastěhovalo gestapo i Rudá armáda. Sovětské vojáky v domě dokonce zřídili konírnu. Za komunistické éry se vila používala jako rehabilitační zařízení a po pádu režimu

tu Václav Klaus a Vladimír Mečiar podepsali 26. srpna 1992 dohodu o rozdělení Československa. Vila je otevřena od středy do neděle od 10 do 18 h, prohlídka se s průvodcem koná každou celou hodinu. Vstupenka stojí 120 Kč, rodinný lístek (2+2) 240 Kč. Zájem je velký, objednejte se. Z centra města se k vile dostanete tramvají číslo 3, 5 nebo 11, vystupuje se na zastávce Dětská nemocnice.

Vila Tugendhat,
Černopolní 45, Brno
telefon: 545 212 118, 545 216 781
www.tugendhat-villa.cz